

spørger jeg: men hvad ydes der ikke til Overklassens Børn til Opdragelse, Undervisning og Belæring i Officersskoler, de lærde Skoler og mange andre Steder? Hvis det ærede Medlem vil gøre op, hvor meget der gives ud til rige Folks Børns Uddannelse, til Børn, der have velstillede Forældre, og saa til Børn fra slette Hjem, saa vil han finde, at der er langt mere til de velhavende end til andre. Det er, fordi Overklassen har sat sit Præg paa denne Finanslov, den er i mange Henseender et Stykke Arv fra den Tid, da Højre og Overklassen sade ved Magten.

Det ærede Medlem talte ogsaa om Bevillingen til Hedehusmænd, til Opdyrkning af de jydskes Heder. Det forekommer mig dog at være at bruge denne Bevilling til mere, end den kan bruges til. De Bevillinger, der gives til Hedeopdyrkning og til at kultivere det Land, der ligger paa Heden, betyde jo ikke en Gave til de vedkommende Husmænd og Arbejdere, der dyrke Jorden op. De Folk, der faa Del i disse Bevillinger, give Samfundet mere, end de faa, de give deres Arbejdskraft; de slide sig ofte krogede og ældede før Tiden, og Staten og Samfundet have baade direkte og indirekte gjort meget lidt i Forhold til, hvad Samfundet faar igen, idet de opdyrke Jorden og frembringe nyt Land, som Staten eller Samfundet kommer til at raade over.

Jeg indrømmer, at noget maa Ordføreren for Venstre sige, men det samme, som han sagde her, kunde Højres Ordfører have sagt i tidligere Dage, thi vi havde da lignende Bevillinger paa Finansloven. Spørgsmaalet er ikke om, hvad der gøres, men Spørgsmaalet er: gøres der nok? Der hævder jeg, at vor Finanslov og de fleste af vore Love i høj Grad bære Præget af, at vi have et andet Ting, at vi have en konservativ Magt i dette Land, som holder igen, og der er det mærkelige, at Venstreregeringen og Flertallet i nogen Grad, for ikke at sige i betydelig Grad, synes at dele Standpunkt med de konservative Partier her i Landet. Det gælder navnlig, hvor der er Tale om det militære Spørgsmaal. Nu har jeg, som den unge Tingmand jeg er, hørt paa de ældre og modnere Politikeres Tale om, hvor godt det var, at vi have faaet Forsvarskommis-

sionen, og hvor udmærket det var, at alle disse Mænd sade og bryggede paa, hvorledes vort Forsvarsvæsen skulde ordnes. Jeg har hørt stille paa disse Talere, og jeg har tænkt: er det virkelig Tilfældet, at der endnu i Aaret 1904 er danske Mænd og Politikere, som erklære, at over alt staar en Udvikling af vort Forsvarsvæsen i dette Land, hvor vi ere oppe paa 22 Mill. Kr. til Militærvæsenet om Aaret? Her skulle vi give yderligere Bevilling? Det forekommer mig, at mange af de Mænd, der tale om denne Sag, synes intet at have lært og intet at have glemt, det synes, som om den Udvikling, der har fundet Sted i de to sidste Menneskealdrer i vort Land og i Nord- og Mellemeuropa, er gaaet sporstøbt hen over deres Hoveder. Det er et helt andet Europa, et helt andet Tyskland, Frankrig og Danmark, der er nu, end det, der var i 1864, i 1866 og i 1870. Det, der maaske den Gang var nødvendigt, fordi Folkelagene stode saa langt tilbage, er det ikke længere. Hvis vi tænkte os, at det Spørgsmaal, der gav Anledning til Krigen i 1864, kom til at ligge for nu, vilde vi ikke nu faa Krig paa det Spørgsmaal. Det vilde være umuligt. Hvis Krigsministeren vilde finde paa gennem sine Presseorganer at hidse det danske Folk op til Krig, vilde han blive mødt med Protest baade i By og paa Land. Der er skabt saa megen Nøgternhed, moden Overvejelse og Klarhed i vort Folk, at vi ikke ville komme til at opleve de Dumheder igen eller i det hele nogen Eventyrpolitik i krigersk Henseende. Maa jeg minde om, hvorledes de danske Arbejdere i Lockoutaaret, da 40,000 Arbejdere bleve kastede paa Porten, og alt stod paa Spil for dem, hvorledes de, skønt alt blev brugt mod dem, Sult og Haan, alligevel valgte det kloge Standpunkt at tage mod et Forlig. Jeg nævner det for at minde om, hvorledes Statsmændene i 1864 satte alt ind paa eet Brædt og sagde: Alt eller intet. Der er i Tiden siden da sket en vældig Udvikling, som betyder overordentlig meget for vort Land, og navnlig dette, at vi kunne reducere vore militære Udgifter, uden at vort Lands Selvstændighed eller Folket lider derunder. Det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen), der talte om de store Summer, der blive givne